

คู่มือสมรรถนะ

กรมทรัพยากรน้ำ

กลุ่มงานบุคคล สำนักบริหารกลาง
กรมทรัพยากรน้ำ
ตุลาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
1. บทนำ	2
2. ความรู้เรื่องสมรรถนะ	3
2.1 ความเป็นมา และความสำคัญของสมรรถนะ	3
2.2 ความหมายของสมรรถนะ	4
2.3 ประโยชน์ของสมรรถนะ	5
2.4 ประเภทของสมรรถนะ	6
2.5 แนวทางการดำเนินการกำหนดสมรรถนะ	7
2.6 กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ	8
3. พจนานุกรมสมรรถนะหลัก กรมทรัพยากรน้ำ	9
4. มาตรฐานขั้นต่ำของสมรรถนะ กรมทรัพยากรน้ำ	17
5. การประเมินสมรรถนะของตำแหน่ง และการประเมินสมรรถนะของบุคลากร	18
6. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและแหล่งสืบค้น	22

1. บทนำ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 มีสาระสำคัญในการปรับปรุงระบบบริหารข้าราชการพลเรือน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับภารกิจและการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการพัฒนาและแสดงสมรรถนะที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ได้รับค่าตอบแทนที่เป็นระบบ สอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานและส่งเสริมให้ข้าราชการมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิต มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ และประเทศชาติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 หมวด 4 การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ

“มาตรา 76 ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง และเลื่อนเงินเดือน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด ผลการประเมินตามวรรคหนึ่ง ให้นำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและเพิ่มพูนประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการด้วย”

ก.พ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามหนังสือ สำนักงาน ก.พ.ที่ นร 1012/ว20 ลงวันที่ 3 กันยายน 2552 โดยกำหนดให้การประเมินผลการปฏิบัติราชการ ให้ประเมินอย่างน้อย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของงาน และพฤติกรรมการปฏิบัติราชการหรือสมรรถนะ (ให้ประเมินสมรรถนะหลักตามที่ ก.พ.กำหนด และสมรรถนะที่เกี่ยวข้องตามที่ส่วนราชการกำหนด) และหนังสือที่ นร 1008/ว27 ลงวันที่ 29 กันยายน 2552 กำหนดมาตรฐานและแนวทางการกำหนดความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ

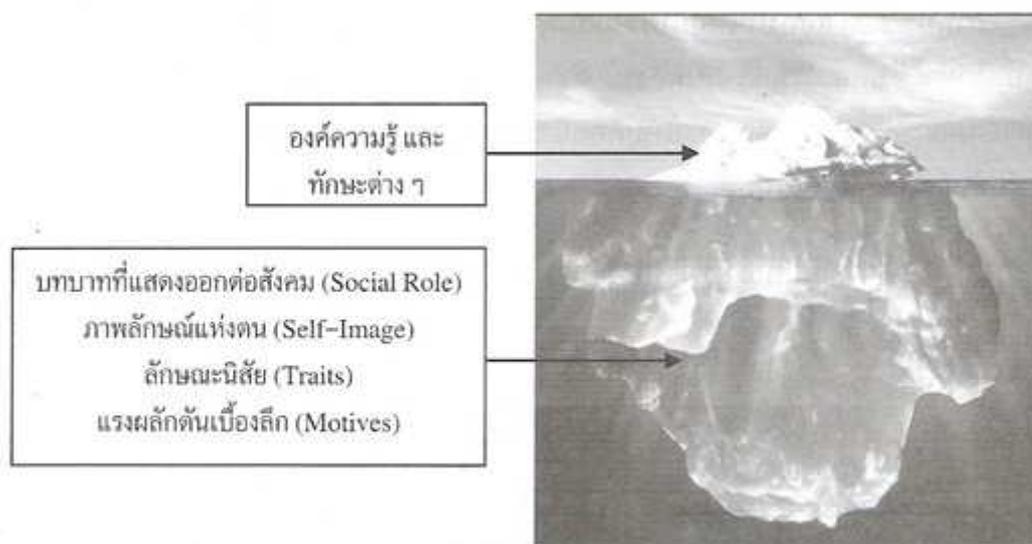
กรมทรัพยากรน้ำ จึงได้จัดทำคู่มือสมรรถนะ กรมทรัพยากรน้ำ ซึ่งประกอบด้วยความรู้เรื่องสมรรถนะ พจนานุกรมสมรรถนะหลัก ตลอดจนการประเมินสมรรถนะของตำแหน่ง เพื่อให้ข้าราชการกรมทรัพยากรน้ำ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะ และนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรบุคคลต่อไป

กลุ่มงานบุคคล
สำนักบริหารกลาง
กรมทรัพยากรน้ำ
ตุลาคม 2552

2. ความรู้เรื่องสมรรถนะ

2.1 ความเป็นมา และความสำคัญของสมรรถนะ

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะหรือขีดความสามารถในการทำงาน (Competency) เกิดขึ้นในช่วงต้นของศตวรรษที่ 1970 โดยนักวิชาการชื่อ David McClelland ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยว่าทำไมบุคลากรที่ทำงานในตำแหน่งเดียวกันจึงมีผลงานที่แตกต่างกัน McClelland จึงทำการศึกษาวิจัยโดยแยกบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีออกจากบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานพอใช้ แล้วจึงศึกษาว่าบุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม มีผลการทำงานที่แตกต่างกันอย่างไร ผลการศึกษาทำให้สรุปได้ว่า บุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีจะมีสิ่งหนึ่งที่เรียกว่าสมรรถนะ (Competency) (จิรประภา อัครบวร, 2549 : 58)¹ และในปี ค.ศ. 1973 McClelland ได้เขียนบทความวิชาการเรื่อง “Testing for Competence rather than Intelligence” ซึ่งถือเป็นจุดกำเนิดของแนวคิดเรื่องสมรรถนะที่สามารถอธิบายบุคลิกลักษณะของคนว่าเปรียบเสมือนกับภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg)

แบบจำลองภูเขาน้ำแข็ง (The Iceberg Model)

ที่มา (ชูชัย สมितिไกร, 2550 : 29)

¹ : จิรประภา อัครบวร. 2549. *สร้างคนสร้างผลงาน*. กรุงเทพมหานคร: ก.พลพิมพ์ (1996).

² : ชูชัย สมितिไกร. 2550. *การสรรหา การคัดเลือก และการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จากภาพ สามารถอธิบายได้ว่าคุณลักษณะของบุคคลนั้นเปรียบเสมือนภูเขาน้ำแข็งที่ลอยอยู่ในน้ำ โดยมีส่วนหนึ่งที่เป็นส่วนน้อยลอยอยู่เหนือน้ำซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ง่าย ได้แก่ ความรู้สาขาต่างๆ ที่ได้เรียนมา (Knowledge) และส่วนของทักษะ ได้แก่ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญพิเศษด้านต่างๆ (Skill) สำหรับส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่จมอยู่ใต้น้ำซึ่งเป็นส่วนที่มีปริมาณมากกว่านั้น เป็นส่วนที่ไม่อาจสังเกตได้ชัดเจนและวัดได้ยากกว่า และเป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมากกว่า ได้แก่ บทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social role) ภาพลักษณ์ของบุคคลที่มีต่อตนเอง (Self image) คุณลักษณะส่วนบุคคล (Trait) และแรงจูงใจ (Motive) ส่วนที่อยู่เหนือน้ำเป็นส่วนที่มีความสัมพันธ์กับเขาวรรณปัญญาของบุคคล ซึ่งการที่บุคคลมีความฉลาดสามารถเรียนรู้องค์ความรู้ต่างๆ และทักษะได้นั้น ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้มีผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่น จึงจำเป็นต้องมีแรงผลักดันเบื้องลึก คุณลักษณะส่วนบุคคล ภาพลักษณ์ของบุคคลที่มีต่อตนเอง และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคมอย่างเหมาะสมด้วย จึงจะทำให้บุคคลกลายเป็นผู้ที่มีผลงานโดดเด่นได้

2.2 ความหมายของสมรรถนะ

ความหมายของคำว่า “สมรรถนะ” หรือ “ขีดความสามารถ” มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ดังนี้

Boyatzis (1982 : 58)³ ได้ให้คำนิยามว่า สมรรถนะ หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ในตัวบุคคลซึ่งถือเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการของงานภายใต้ปัจจัยสภาพแวดล้อมขององค์กร และทำให้บุคคลมุ่งมั่นสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ

Dale และ Hes (1995 : 80)⁴ กล่าวถึงสมรรถนะว่าเป็นการค้นหาสิ่งที่ทำให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Excellence) หรือการปฏิบัติงานที่เหนือกว่า (Superior performance) นอกจากนี้ยังได้ให้ความหมายของสมรรถนะในด้านอาชีพ (Occupational competency) ว่าหมายถึงความสามารถ (Ability) ในการทำกิจกรรมต่างๆ ในสายอาชีพเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่ถูกต้องคาดหวังไว้ คำว่ามาตรฐานในที่นี้หมายถึงองค์ประกอบของความสามารถรวมกับเกณฑ์การปฏิบัติงานและคำอธิบายขอบเขตงาน

³ : Boyatzis, R.E. 1982. *The Competent Manager*. New York: McGraw-Hill.

⁴ : Dales, M and Hes, K. 1995. *Creating Training miracles*. Sydney: Prentice Hall

วัฒนา พัฒนพงศ์ (2547 : 33) กล่าวว่า สมรรถนะ (Competency) หมายถึง ระดับของความสามารถในการปรับและใช้กระบวนทัศน์ (Paradigm) ทศนคติ พฤติกรรม ความรู้ และทักษะ เพื่อการปฏิบัติงานให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์กร บุคลากรทุกคนควรมีความสามารถพื้นฐานในหน้าที่ที่เหมือนกันครบถ้วนและเท่าเทียมกัน และควรพัฒนาตนเองให้มีความสามารถพิเศษที่แตกต่างกันออกไปนอกเหนือจากความสามารถของงานในหน้าที่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพ ระดับความสามารถทางอารมณ์ (Emotional quotient : EQ) และความสามารถทางสติปัญญา (Intelligence quotient: IQ)

สำหรับ “สมรรถนะ” ที่ใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคล ในระบบข้าราชการพลเรือนสามัญ สำนักงาน ก.พ.⁵ ได้ให้ความหมายว่า เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ในองค์กร

2.3 ประโยชน์ของสมรรถนะ

การนำระบบประเมินสมรรถนะมาใช้ในองค์กร ไม่ได้มีประโยชน์เพียงแต่ใช้ประโยชน์ประเมินว่าบุคลากรคนใด ทำงานดีมีคุณภาพตรงตามที่ต้องการตรงตามนั้น แต่ยังมีประโยชน์อีกหลายประการทั้งต่อตนเองและต่อองค์กร และมีประโยชน์ในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล และองค์กรในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้⁶

1. ประโยชน์ต่อตนเอง : บุคลากรจะทราบว่างองค์กรที่กำลังทำงานอยู่นั้นต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถแบบใด ส่งผลให้เกิดการพัฒนาตนเอง เพื่อปรับตนเองให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับองค์กร ตลอดจนสมรรถนะจะช่วยให้บุคลากรสามารถกำหนดแนวทาง พฤติกรรม การปฏิบัติงานที่นำสู่ความก้าวหน้าในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม
2. ประโยชน์ต่อองค์กร / หน่วยงาน : แนวคิดใหม่ให้ความสำคัญกับพฤติกรรมในการทำงาน โดยให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาให้ข้าราชการมีพฤติกรรมในการทำงานอย่างที่ต้องการต้องการ จึงต้องมีการกำหนดสมรรถนะเพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนา และเพื่อกำหนดทิศทางในการจัดทำหลักสูตร รวมทั้งติดตามผลในการพัฒนาของข้าราชการ

⁵ : คู่มือสมรรถนะราชการพลเรือนไทย, สำนักงาน ก.พ. กรุงเทพฯ

⁶ : รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการพัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรและบุคลากรกรมทรัพยากรน้ำ .

สถาบันที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการ (สปร.) 2550.

3. ประโยชน์ในด้านการ 3.1 สามารถเชื่อมโยงบุคลากรให้เข้ากับกลยุทธ์
 บริหารงานบุคคล : 3.2 นำไปใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยสัมพันธ์กับการจ่าย
 ค่าตอบแทน ได้แก่ เงินเดือน โบนัส ฯลฯ เพื่อกระตุ้นให้ข้าราชการมี
 พฤติกรรมตามที่องค์กรต้องการ
- 3.3 นำไปใช้ในการสรรหาและคัดเลือก เพราะสมรรถนะจะกำหนดพฤติกรรมซึ่ง
 สามารถนำมาแปรเป็นคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ หรือแปรเป็น
 แบบทดสอบเพื่อใช้ในการคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถตาม
 ความต้องการขององค์กรได้อย่างแท้จริง
- 3.4 นำไปใช้ในการเลื่อนขั้นหรือเลื่อนตำแหน่งบุคลากร ตลอดจนการจัดสรรเงิน
 รางวัลได้
- 3.5 นำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร

2.4 ประเภทของสมรรถนะ

สำนักงาน ก.พ. ได้กำหนดมาตรฐานด้านสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง
 ประเภททั่วไป วิชาการ และอำนวยการ ประกอบด้วย⁷

1. สมรรถนะหลัก (Core competency) หมายถึง คุณลักษณะร่วมของข้าราชการพลเรือน
 ไทยทั้งระบบ เพื่อหล่อหลอมค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกัน ประกอบด้วยสมรรถนะ 5
 สมรรถนะ คือ

- 1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation-ACH)
- 1.2 บริการที่ดี (Service Mind-SERV)
- 1.3 การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise-EXP)
- 1.4 การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม (Integrity – ING)
- 1.5 การทำงานเป็นทีม (Teamwork – TW)

2. สมรรถนะทางการบริหาร ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ

- 2.1 สภาวะผู้นำ (Leadership)
- 2.2 วิสัยทัศน์ (Visioning)
- 2.3 การวางกลยุทธ์ภาครัฐ (Strategic Orientation)
- 2.4 ศักยภาพเพื่อนำการปรับเปลี่ยน (Change Leadership)

⁷ : หนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1008/ว27 ลงวันที่ 29 กันยายน 2552 เรื่อง มาตรฐานและแนวทางการกำหนดความรู้ความสามารถ
 ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ

- 2.5 การควบคุมตนเอง (Self Control)
- 2.6 การสอนงานและการมอบหมายงาน (Coaching and Empowering Others)
- 3. สมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ
  - 3.1 การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking)
  - 3.2 การมองภาพองค์รวม (Conceptual Thinking)
  - 3.3 การใส่ใจและพัฒนาผู้อื่น (Caring Others)
  - 3.4 การสั่งการตามอำนาจหน้าที่ (Holding People Accountable)
  - 3.5 การสืบเสาะหาข้อมูล (Information Seeking)
  - 3.6 ความเข้าใจข้อแตกต่างทางวัฒนธรรม (Cultural Sensitivity)
  - 3.7 ความเข้าใจผู้อื่น (Interpersonal Understanding)
  - 3.8 ความเข้าใจองค์กรและระบบราชการ (Organization Awareness)
  - 3.9 การดำเนินการเชิงรุก (Proactiveness)
  - 3.10 การตรวจสอบความถูกต้องตามกระบวนการ (Concern for Order)
  - 3.11 ความมั่นใจในตนเอง (Self Confidence)
  - 3.12 ความยืดหยุ่นผ่อนปรน (Flexibility)
  - 3.13 ศิลปะการสื่อสารจูงใจ (Communication & Influencing)
  - 3.14 คุณทริยภาพทางศิลปะ (Aesthetic Quality)
  - 3.15 ความผูกพันที่มีต่อส่วนราชการ (Organizational Commitment)
  - 3.16 การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Building)

2.5 แนวทางการดำเนินการกำหนดสมรรถนะ

สำนักงาน ก.พ. ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการกำหนดสมรรถนะ ตามหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1008/ว27 ลงวันที่ 29 กันยายน 2552 ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก

การกำหนดรายละเอียด และระดับของสมรรถนะหลัก ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ การกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ หรือตัวอย่างพฤติกรรม ให้กำหนดตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของตำแหน่งฯ

2. สมรรถนะบริหาร

การกำหนดรายละเอียด และระดับของสมรรถนะบริหาร ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ การกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ หรือตัวอย่างพฤติกรรม ให้กำหนดตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของตำแหน่งฯ

3. สมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ

การกำหนดรายละเอียด และระดับของสมรรถนะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติอย่างน้อย 3 สมรรถนะ ให้เหมาะสมกับหน้าที่ และความรับผิดชอบของตำแหน่งฯ โดยสามารถเลือกสมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ของสำนักงาน ก.พ. หรือเสนอให้ อ.ก.พ.กรม พิจารณา กำหนดสมรรถนะเฉพาะตามลักษณะที่ปฏิบัติของส่วนราชการก็ได้

2.6 กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ

สำนักงาน ก.พ. ได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการเกี่ยวกับสมรรถนะ ตามหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1008/ว27 ลงวันที่ 29 กันยายน 2552 ดังนี้

1. การกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ หรือตัวอย่างพฤติกรรมของสมรรถนะหลัก ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 ธันวาคม 2552
2. การกำหนดรายละเอียดของสมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 กันยายน 2553

เมื่อส่วนราชการดำเนินการกำหนดสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งเสร็จแล้ว ให้เสนอ อ.ก.พ.กรม เพื่อพิจารณาเห็นชอบ แล้วรายงานให้ อ.ก.พ.กระทรวง และ ก.พ. ทราบด้วย

3. พจนานุกรมสมรรถนะหลัก กรมทรัพยากรน้ำ

ในการจัดทำพจนานุกรมสมรรถนะหลัก กรมทรัพยากรน้ำ มีกระบวนการในการดำเนินการ ดังนี้

1. กรมทรัพยากรน้ำ ได้มีคำสั่งที่ 194/2552 ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2552 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาจัดทำกรอบสมรรถนะข้าราชการกรมทรัพยากรน้ำ โดยมีหัวหน้าผู้ตรวจราชการกรมเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนัก/ศูนย์/สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1,2,6,7/ผู้อำนวยการกลุ่มงานเป็นกรรมการ ผู้อำนวยการกลุ่มงานบุคคลเป็นกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่กลุ่มงานบุคคลเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ รวมทั้งสิ้น 21 คน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1) พิจารณา วิเคราะห์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ผลการศึกษารอบสมรรถนะเดิมและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) ปรับปรุง กำหนดกรอบสมรรถนะของข้าราชการกรมทรัพยากรน้ำ

3) พิจารณากำหนดความหมายของสมรรถนะเพื่อจัดทำพจนานุกรมสมรรถนะ

4) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2. การดำเนินการของคณะกรรมการฯ

1) ประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 1/2552 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2552 และที่ประชุมมีมติเห็นชอบ ในการจัดทำกรอบสมรรถนะของกรมทรัพยากรน้ำ เพื่อนำไปใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคลในปี 2553 โดยกำหนดเฉพาะกรอบสมรรถนะหลัก จำนวน 5 สมรรถนะ คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ บริการที่ดี การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม และการทำงานเป็นทีม (ก.พ.กำหนดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 ธันวาคม 2552) สำหรับสมรรถนะทางการบริหาร และสมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ เห็นควรให้ดำเนินการในโอกาสต่อไป (ก.พ.กำหนดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 กันยายน 2553)

2) คณะกรรมการฯ ร่วมกับ สำนักบริหารกลาง กรมทรัพยากรน้ำ จัดสัมมนา การพัฒนาสมรรถนะในการบริหารองค์กร จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

(1) ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2552 ณ ห้องริมชล กรมทรัพยากรน้ำ ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้อำนวยการสำนัก/ศูนย์/กลุ่มงาน และคณะกรรมการพิจารณาจัดทำกรอบสมรรถนะข้าราชการกรมทรัพยากรน้ำ จำนวน 45 คน โดยได้รับความอนุเคราะห์วิทยากรจากสำนักงาน ก.พ. ซึ่งในการสัมมนาดังกล่าว ได้ร่วมกันพิจารณากำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ หรือตัวอย่างพฤติกรรมของสมรรถนะหลัก ให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบ

หลังจากสัมมนา ครั้งที่ 1 กลุ่มงานบุคคล สำนักบริหารกลาง ได้สรุปผลการพิจารณา กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ หรือตัวอย่างพฤติกรรมของสมรรถนะหลัก และแจ้งเวียนในหน่วยงานเพื่อแจ้ง

เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ รับทราบ และมีส่วนร่วมในการปรับปรุง / เพิ่มเติม / แก้ไข หรือให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ

(2) ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2552 ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค กรุงเทพฯ ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนัก/ศูนย์/สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1-10/กลุ่มงาน ผู้อำนวยการส่วน หัวหน้าฝ่าย และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 150 คน ซึ่งในการสัมมนา ได้ร่วมกันพิจารณาร่างพจนานุกรมสมรรถนะหลัก จากข้อเสนอแนะ ปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม และร่วมกันพิจารณากำหนดระดับมาตรฐานขั้นต่ำของสมรรถนะหลักสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ

3) คณะกรรมการฯ ได้รายงานผลการดำเนินการต่ออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

3. สำนักบริหารกลาง (กลุ่มงานบุคคล) ได้จัดทำร่างพจนานุกรมสมรรถนะหลัก จากผลการสัมมนา และนำเสนอ อ.ก.พ.กรมทรัพยากรน้ำ ให้ความเห็นชอบ ในคราวประชุม ครั้งที่ 2/2552 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2552 และได้ตรวจสอบให้ถูกต้องตรงตามหนังสือ สำนักงาน ก.พ.ที่ นร 1008/ว27 ลงวันที่ 29 กันยายน 2552 เรื่อง มาตรฐานและแนวทางการกำหนดความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ สรุปสมรรถนะหลัก 5 สมรรถนะ ดังนี้

สมรรถนะ	คำจำกัดความ
1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)	- ความมุ่งมั่นจะปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ดีหรือให้เกินมาตรฐานที่มีอยู่ โดยมาตรฐานนี้อาจเป็นผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของตนเอง หรือเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น อีกทั้งยังหมายรวมถึงการสร้างสรรค์พัฒนาผลงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ยากและท้าทายชนิดที่อาจไม่เคยมีผู้ใดสามารถกระทำได้มาก่อน
2. บริการที่ดี (Service Mind)	- ความตั้งใจและความพยายามของข้าราชการในการให้บริการต่อประชาชน ข้าราชการ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise)	- ความสนใจใฝ่รู้ สั่งสม ความรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ด้วยการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เชิงวิชาการและเทคโนโลยีต่างๆ เข้ากับการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์

สมรรถนะ	คำจำกัดความ
4. การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม (Integrity)	- การดำรงตนและประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม ทั้งตามกฎหมาย คุณธรรม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ และจรรยาข้าราชการ เพื่อรักษาศักดิ์ศรีแห่งความเป็นข้าราชการ
5. การทำงานเป็นทีม (Teamwork)	- ความตั้งใจที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นส่วนหนึ่งของทีม หน่วยงาน หรือส่วนราชการ โดยผู้ปฏิบัติมีฐานะเป็นสมาชิก ไม่จำเป็นต้องมีฐานะหัวหน้าทีม รวมทั้งความสามารถในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับสมาชิกในทีม

ทั้งนี้ ได้กำหนดคำจำกัดความ ระดับ และพฤติกรรมบ่งชี้ ของแต่ละสมรรถนะหลัก ดังนี้

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)

คำจำกัดความ: ความมุ่งมั่นจะปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ดีหรือให้เกินมาตรฐานที่มีอยู่ โดยมาตรฐานนี้อาจเป็นผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของตนเอง หรือเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น อีกทั้งยังหมายรวมถึงการสร้างสรรค์พัฒนาผลงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ยากและท้าทายชนิดที่อาจไม่เคยมีผู้ใดสามารถกระทำได้มาก่อน

ระดับและตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
<p>ระดับที่ 0: ไม่แสดงสมรรถนะด้านนี้ หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน</p>
<p>ระดับที่ 1: แสดงความพยายามในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ดี</p> <ul style="list-style-type: none"> ● พยายามทำงานในหน้าที่ให้ดีและถูกต้อง ● มีความมานะอดทน ขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ● มีความรับผิดชอบในงาน พยายามปฏิบัติงานให้ทันตามกำหนดเวลา ● แสดงออกว่าต้องการทำงานให้ได้ดีขึ้น เช่น ถ้ามถึงวิธีการ หรือขอคำแนะนำอย่างกระตือรือร้น สนใจใคร่รู้ หรือแสดงความคิดเห็นในเชิงปรับปรุงพัฒนางาน
<p>ระดับที่ 2: แสดงสมรรถนะระดับที่ 1 และสามารถทำงานได้ผลงานตามเป้าหมายที่วางไว้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● กำหนด แนวทาง วิธีการ หรือเป้าหมายในการทำงานเพื่อให้ได้ผลงานที่ดี ● หมั่นติดตามผลงาน และประเมินผลงานของตน โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้น โดยไม่ได้ถูกบังคับ เช่น ถ้ามว่าผลงานดีหรือยัง หรือต้องปรับปรุงอะไรจึงจะดีขึ้น ● ทำงานได้ผลงานตามเป้าหมายที่ผู้บังคับบัญชากำหนด หรือเป้าหมายของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ● มีความละเอียดรอบคอบเอาใจใส่ ตรวจสอบตราความถูกต้องของงาน เพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพ
<p>ระดับที่ 3: แสดงสมรรถนะระดับที่ 2 และสามารถปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ปรับปรุงวิธีการที่ทำให้ทำงานได้ดีขึ้น เช่น เร็วขึ้น มีคุณภาพดีขึ้น หรือมีประสิทธิภาพมากขึ้น ● เสนอแนวทาง หรือทดลองวิธีการทำงานแบบใหม่ที่คาดว่าจะมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม เพื่อให้ได้ผลงานตามที่กำหนดไว้
<p>ระดับที่ 4: แสดงสมรรถนะระดับที่ 3 และสามารถกำหนดเป้าหมาย รวมทั้งพัฒนางาน เพื่อให้ได้ผลงานที่โดดเด่น หรือแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● กำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย และเป็นไปได้ยาก เพื่อให้ได้ผลงานที่ดีกว่าเดิมอย่างเห็นได้ชัด ● สร้าง หรือพัฒนาระบบ ขั้นตอน วิธีการทำงาน เพื่อให้ได้ผลงานที่โดดเด่นหรือแตกต่างอย่างไม่เคยมีใครทำได้มาก่อน
<p>ระดับที่ 5: แสดงสมรรถนะระดับที่ 4 และกล้าตัดสินใจ แม้ว่าการตัดสินใจนั้นจะมีความเสี่ยง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน หรือส่วนราชการ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ตัดสินใจได้ โดยมีการคำนวณผลได้ผลเสียอย่างชัดเจน และดำเนินการ เพื่อให้ภาครัฐและประชาชนได้ประโยชน์สูงสุด ● บริหารจัดการและทุ่มเทเวลา ตลอดจนจรรยาบรรณ เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่อภารกิจของหน่วยงานตามที่วางแผนไว้

บริการที่ดี (Service Mind)

คำจำกัดความ: ความตั้งใจและความพยายามของข้าราชการในการให้บริการต่อประชาชน ข้าราชการหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ระดับและตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
<p>ระดับที่ 0: ไม่แสดงสมรรถนะด้านนี้ หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน</p>
<p>ระดับที่ 1: แสดงให้บริการที่ผู้รับบริการต้องการได้ด้วยความเต็มใจ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ให้การบริการที่เป็นมิตร สุภาพ เต็มใจต้อนรับ ● ให้ข้อมูล ข่าวสาร ของการบริการที่ถูกต้อง ชัดเจนแก่ผู้รับบริการได้ตลอดการให้บริการ ● แฉ่งให้ผู้รับบริการทราบความคืบหน้าในการดำเนินเรื่อง หรือขั้นตอนงานต่างๆ ที่ให้บริการอยู่ ● ประสานงานภายในหน่วยงาน และกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับบริการที่ต่อเนื่องและรวดเร็ว
<p>ระดับที่ 2: แสดงสมรรถนะระดับที่ 1 และช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้รับบริการ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● รับเป็นธุระ ช่วยแก้ปัญหาหรือหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ผู้รับบริการอย่างรวดเร็ว และเต็มใจ ● คอยดูแลให้ผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ และนำข้อขัดข้องใดๆ ในการให้บริการ (ถ้ามี) ไปพัฒนาการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น
<p>ระดับที่ 3: แสดงสมรรถนะระดับที่ 2 และให้บริการที่เกินความคาดหวัง แม้ต้องใช้เวลาหรือความพยายามอย่างมาก</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ใช้เวลาแก่ผู้รับบริการ โดยเฉพาะเมื่อผู้รับบริการประสบความยากลำบาก เช่น ใช้เวลาและความพยายามพิเศษในการให้บริการ เพื่อช่วยผู้รับบริการแก้ปัญหา ● ให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานที่กำลังให้บริการอยู่ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้รับบริการ แม้ว่าผู้รับบริการ จะไม่ได้ถามถึง หรือไม่ทราบมาก่อน
<p>ระดับที่ 4: แสดงสมรรถนะระดับที่ 3 และเข้าใจและให้บริการที่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการได้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เข้าใจ หรือพยายามทำความเข้าใจด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บริการได้ตรงตามความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการ ● ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับบริการ เพื่อตอบสนองความจำเป็นหรือความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการ ● รับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการ
<p>ระดับที่ 5: แสดงสมรรถนะระดับที่ 4 และให้บริการที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริงให้แก่ผู้รับบริการ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ปรับปรุงวิธี หรือขั้นตอนการให้บริการ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับประโยชน์สูงสุดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ● เป็นที่ปรึกษาที่ผู้รับบริการไว้วางใจได้ ตลอดจนมีส่วนช่วยในการตัดสินใจของผู้รับบริการ ● ให้ความเห็นที่อาจแตกต่างไปจากวิธีการ หรือขั้นตอนที่ผู้รับบริการต้องการ เพื่อให้สอดคล้องกับความจำเป็น ปัญหา โอกาส ฯลฯ เพื่อเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงแก่ผู้รับบริการ

การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise)

คำจำกัดความ: ความสนใจใฝ่รู้ สั่งสม ความรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ด้วยการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เชิงวิชาการและเทคโนโลยีต่างๆ เข้ากับการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์

ระดับและตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
<p>ระดับที่ 0: ไม่แสดงสมรรถนะด้านนี้ หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน</p>
<p>ระดับที่ 1: แสดงความสนใจและติดตามความรู้ใหม่ๆ ในสาขาอาชีพของตนหรือที่เกี่ยวข้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ศึกษาหาความรู้ สนใจเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ๆ ในสาขาอาชีพของตน ● ทดลองวิธีการทำงานแบบใหม่ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและความรู้ความสามารถของตนให้ดียิ่งขึ้น ● ติดตามเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอด้วยการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการ
<p>ระดับที่ 2: แสดงสมรรถนะระดับที่ 1 และมีความรู้ในวิชาการ และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในสาขาอาชีพของตน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● รอบรู้ในเทคโนโลยีหรือองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องในสาขาอาชีพของตน หรืออาจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตน ● ติดตามแนวโน้มวิทยาการที่ทันสมัย และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานอย่างต่อเนื่อง
<p>ระดับที่ 3: แสดงสมรรถนะระดับที่ 2 และสามารถนำความรู้ วิชาการ หรือเทคโนโลยีใหม่ๆ มาปรับใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เข้าใจประเด็นหลักๆ นัยสำคัญ และผลกระทบของวิทยาการต่างๆ อย่างลึกซึ้ง ● นำวิชาการ ความรู้ หรือเทคโนโลยีใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ ● ถ่ายทอด หรือแนะนำเทคโนโลยีหรือความรู้ใหม่ ๆ ที่ศึกษามา ให้แก่ผู้อื่น รู้ เข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้
<p>ระดับที่ 4: แสดงสมรรถนะระดับที่ 3 และศึกษา พัฒนาตนเองให้มีความรู้ และความเชี่ยวชาญในงานมากขึ้น ทั้งในเชิงลึก และเชิงกว้างอย่างต่อเนื่อง</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ขวนขวายหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานทั้งเชิงลึกและเชิงกว้างอย่างต่อเนื่อง ● พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในลักษณะที่เป็นสหวิทยาการ และนำไปปรับใช้ให้ปฏิบัติงานได้อย่างกว้างขวาง ● นำความรู้เชิงบูรณาการของตนไปใช้ในการสร้างวิสัยทัศน์ เพื่อการปฏิบัติงานในอนาคตได้
<p>ระดับที่ 5: แสดงสมรรถนะระดับที่ 4 และสนับสนุนการทำงานของคนในสวนราชการที่เน้นความเชี่ยวชาญในวิทยาการด้านต่างๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● สร้างหรือสนับสนุนให้เกิดบรรยากาศแห่งการพัฒนาความเชี่ยวชาญในองค์กร ด้วยการจัดสรรทรัพยากร เครื่องมือ อุปกรณ์ ที่เอื้อต่อการพัฒนา ● สนับสนุน ชมเชย เมื่อมีผู้แสดงออกถึงความตั้งใจที่จะพัฒนาความเชี่ยวชาญในงาน ● มีวิสัยทัศน์ในการเห็นประโยชน์ของเทคโนโลยี องค์ความรู้ หรือวิทยาการใหม่ๆ ต่อการปฏิบัติงานในอนาคต และสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการนำมาประยุกต์ใช้ในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง

การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม (Integrity)

คำจำกัดความ: การดำรงตนและประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม ทั้งตามกฎหมาย คุณธรรม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ และจรรยาข้าราชการ เพื่อรักษาศักดิ์ศรีแห่งความเป็นข้าราชการ

ระดับและตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
ระดับที่ 0: ไม่แสดงสมรรถนะด้านนี้ หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน
ระดับที่ 1: มีความสุจริต <ul style="list-style-type: none"> ● ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต ไม่เลือกปฏิบัติ ถูกต้องตามกฎหมาย และวินัยข้าราชการ ● แสดงความคิดเห็นตามหลักวิชาชีพอย่างสุจริต
ระดับที่ 2: แสดงสมรรถนะระดับที่ 1 และมีสัจจะเชื่อถือได้ <ul style="list-style-type: none"> ● รักษาคำพูด และเชื่อถือได้ พูดอย่างไรทำอย่างนั้น ไม่บิดเบือนอ้างข้อยกเว้นให้ตนเอง ● แสดงให้ปรากฏถึงความมีจิตสำนึกในความเป็นข้าราชการ
ระดับที่ 3: แสดงสมรรถนะระดับที่ 2 และยึดมั่นในหลักการ <ul style="list-style-type: none"> ● ยึดมั่นในหลักการ จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ และจรรยาข้าราชการ ไม่เบี่ยงเบนด้วยอคติหรือผลประโยชน์ส่วนตน กล้ารับผิดชอบ ● เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ทางราชการ
ระดับที่ 4: แสดงสมรรถนะระดับที่ 3 และยืนหยัดเพื่อความถูกต้อง <ul style="list-style-type: none"> ● ยืนหยัดเพื่อความถูกต้องโดยมุ่งพิทักษ์ผลประโยชน์ของทางราชการ แม้อยู่ในสถานการณ์ที่ไม่เอื้ออำนวย ● กล้าตัดสินใจ ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม แม้อาจก่อความไม่พึงพอใจให้แก่ผู้เสียประโยชน์
ระดับที่ 5: แสดงสมรรถนะระดับที่ 4 และอุทิศตนเพื่อความยุติธรรม <ul style="list-style-type: none"> ● ยืนหยัดพิทักษ์ผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ แม้อยู่ในสถานการณ์ที่อาจเสี่ยงต่อความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่การงาน หรืออาจเสี่ยงภัยต่อชีวิต

การทำงานเป็นทีม (Teamwork)

คำจำกัดความ: ความตั้งใจที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นส่วนหนึ่งของทีม หน่วยงาน หรือส่วนราชการ โดยผู้ปฏิบัติมีฐานะเป็นสมาชิก ไม่จำเป็นต้องมีฐานะหัวหน้าทีม รวมทั้งความสามารถในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับสมาชิกในทีม

ระดับและตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
<p>ระดับที่ 0: ไม่แสดงสมรรถนะด้านนี้ หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน</p>
<p>ระดับที่ 1: ทำหน้าที่ของตนในทีมให้สำเร็จ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● สนับสนุนการตัดสินใจของทีม ทำงานในส่วนที่ตนได้รับมอบหมายได้สำเร็จ ● รายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานของตนให้สมาชิกทราบ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานแก่สมาชิกในทีม
<p>ระดับที่ 2: แสดงสมรรถนะระดับที่ 1 และให้ความร่วมมือในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● สร้างสัมพันธ์ เข้ากับผู้อื่นในทีมได้ดี ● ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในทีมด้วยดี ● กล่าวถึงเพื่อนร่วมทีมในเชิงสร้างสรรค์ และแสดงความเชื่อมั่นในศักยภาพของเพื่อนร่วมทีม
<p>ระดับที่ 3: แสดงสมรรถนะระดับที่ 2 และประสานความร่วมมือของสมาชิกในทีม</p> <ul style="list-style-type: none"> ● รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในทีม และเต็มใจเรียนรู้จากผู้อื่น ● ประมวลความคิดเห็นต่างๆ มาใช้ประกอบการตัดสินใจหรือวางแผนงานร่วมกันในทีม ● ประสานและส่งเสริมสัมพันธภาพอันดีในทีม เพื่อสนับสนุนการทำงานร่วมกันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
<p>ระดับที่ 4: แสดงสมรรถนะระดับที่ 3 และสนับสนุน ช่วยเหลือเพื่อนร่วมทีม เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● กล่าวชื่นชมให้กำลังใจเพื่อนร่วมทีมได้อย่างจริงใจ ● รักษามิตรภาพอันดี ให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนร่วมทีม โดยไม่ต้องให้ร้องขอ เพื่อให้งานสำเร็จ ลุล่วงเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
<p>ระดับที่ 5: แสดงสมรรถนะระดับที่ 4 และสามารถนำทีมให้ปฏิบัติภารกิจให้ได้ผลสำเร็จ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เสริมสร้างความสามัคคีในทีม โดยไม่คำนึงถึงความชอบหรือไม่ชอบส่วนตัว ● ประสานเพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในการทำงานของทีมให้ลุล่วง ● ประสานสัมพันธ์ สร้างขวัญกำลังใจของทีม เพื่อปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการให้บรรลุผล

4. มาตรฐานขั้นต่ำของสมรรถนะ กรมทรัพยากรน้ำ

เพื่อให้การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ มีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ก.พ.จึงได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสมรรถนะหลัก จำแนกตามประเภท และระดับ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานทรัพยากรบุคคลกรมทรัพยากรน้ำเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพ อ.ก.พ.กรมทรัพยากรน้ำ จึงมีมติเห็นชอบการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสมรรถนะหลัก กรมทรัพยากรน้ำ เมื่อคราวประชุม ครั้งที่ 2/2552 ในวันที่ 28 กันยายน 2552 ดังนี้

มาตรฐานขั้นต่ำ ที่ ก.พ.กำหนด และมาตรฐานขั้นต่ำ กรมทรัพยากรน้ำ

ประเภท ระดับ	ระดับสมรรถนะหลัก 5 ตัว มาตรฐานขั้นต่ำ ก.พ.	ระดับสมรรถนะหลัก 5 ตัว มาตรฐานขั้นต่ำ กรมทรัพยากรน้ำ
ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน (O1)	1	1
ประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน (O2)	1	1
ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส (O3)	2	2
ประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ (O4)	2	2
ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ (K1)	1	1
ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ (K2)	2	2
ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ (K3)	3	3
ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ (K4)	4	4
ประเภทวิชาการ ระดับทรงคุณวุฒิ (K5)	5	5
ประเภทอำนวยการ ระดับต้น (M1)	3	3
ประเภทอำนวยการ ระดับสูง (M1)	4	4

หมายเหตุ : ตามหนังสือ สำนักงาน ก.พ.ที่ นร 1008/ว27 ลงวันที่ 29 กันยายน 2552 ได้กำหนดมาตรฐานความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งประเภททั่วไป วิชาการ และอำนวยการ (ไม่มีตำแหน่งประเภทบริหาร หากมีการกำหนดเพิ่มเติมจะได้แจ้งให้ทราบในโอกาสต่อไป)

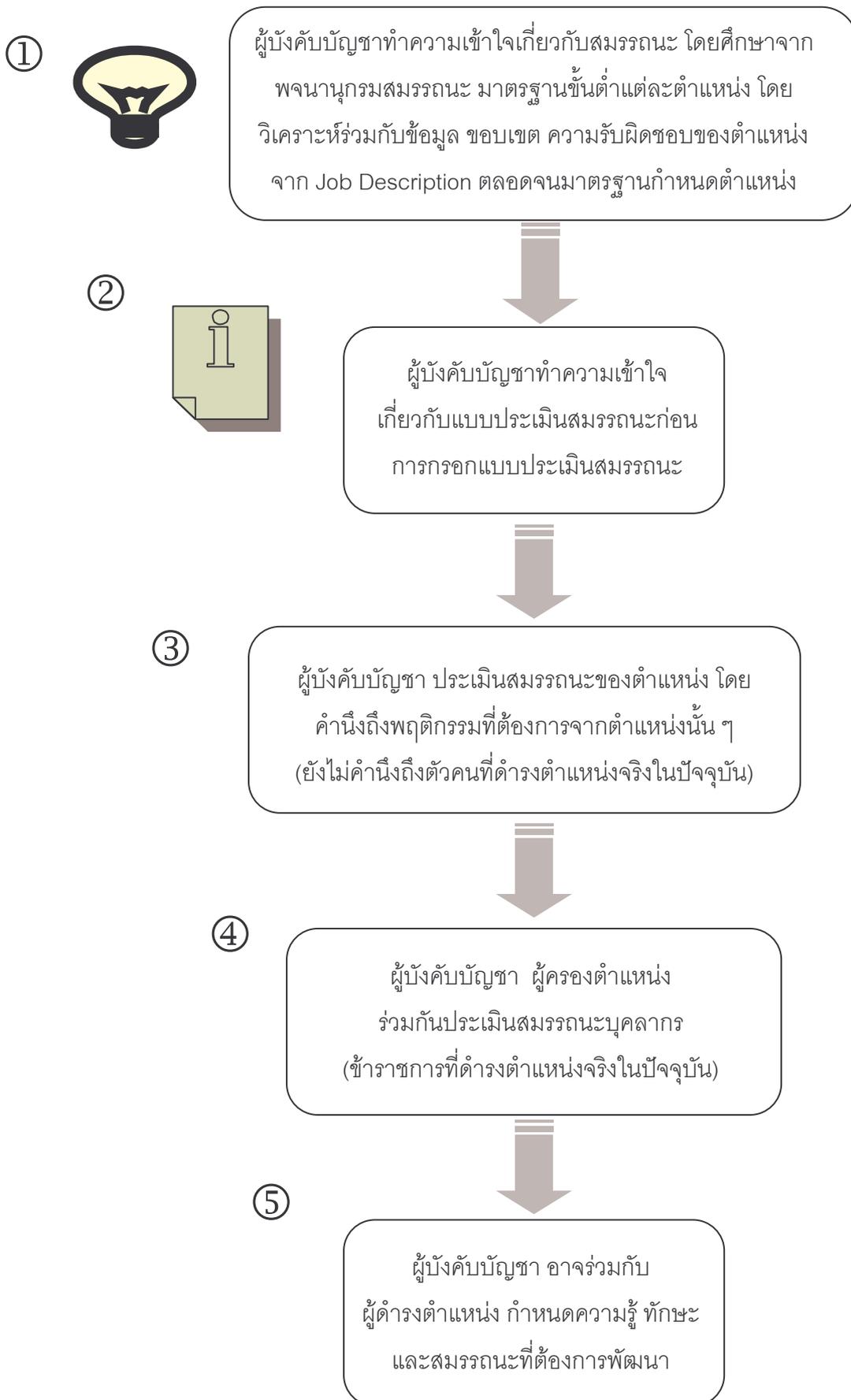
5. การประเมินสมรรถนะของตำแหน่ง และการประเมินสมรรถนะของบุคลากร

การประเมินสมรรถนะของตำแหน่งทุกตำแหน่ง มีความจำเป็นเพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า สมรรถนะที่คาดหวังต่อตำแหน่งงานในทุกตำแหน่งงานของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อ บุคลากร และองค์กร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรในการสนับสนุนภารกิจของหน่วยงานให้ บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การประเมินสมรรถนะของบุคลากร จะมีประโยชน์ทั้งในเรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 และในการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยเฉพาะในการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการพลเรือน

สำนักบริหารกลาง (กลุ่มงานบุคคล) กรมทรัพยากรน้ำ ได้จัดทำแบบฟอร์มการประเมินสมรรถนะ หลักของตำแหน่งงาน ควบคู่กับการประเมินสมรรถนะหลักของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งงานนั้น ๆ ตลอดจนขอเสนอในการพัฒนาบุคลากร โดยขอให้ผู้บังคับบัญชาของแต่ละหน่วยงาน เป็นผู้ประเมิน เนื่องจากผู้บังคับบัญชาของแต่ละหน่วยงาน เป็นบุคคลที่ทราบภารกิจภายในหน่วยงานที่ตนเองสังกัด และทราบถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใต้บังคับบัญชาของตนเองมากที่สุด ดังนั้น จึงเป็น บุคคลที่สามารถประเมินระดับสมรรถนะในแต่ละตำแหน่งงาน ทั้งในตำแหน่งระดับบริหารที่ตนเอง ดำรงอยู่ และระดับปฏิบัติการหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดีที่สุด อีกทั้งยังเป็นบุคคลที่สามารถประเมิน สมรรถนะบุคคลที่ดำรงตำแหน่ง และสามารถระบุได้ว่าบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ต้องได้รับการ พัฒนาในเรื่องใดบ้าง โดยในการประเมินสมรรถนะบุคลากรนั้นให้ผู้บังคับบัญชาประเมินร่วมกับผู้ดำรง ตำแหน่ง พร้อมทั้งให้ระบุรายละเอียดความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่ต้องการให้ผู้ครองตำแหน่งพัฒนา ด้วย ซึ่งการดำเนินการกรอกแบบประเมินสมรรถนะครั้งนี้ กลุ่มงานบุคคล สำนักบริหารกลาง ได้จัดทำ คำอธิบายชี้แจงขั้นตอนหรือวิธีการในการกรอกแบบประเมินสมรรถนะของตำแหน่ง และประเมิน สมรรถนะของบุคลากร ดังนี้

ขั้นตอนการประเมินสมรรถนะของตำแหน่ง และสมรรถนะของบุคลากร

● = สมรรถนะของตำแหน่ง

▲ = สมรรถนะบุคลากรผู้ดำรงตำแหน่ง

แบบประเมินสมรรถนะตำแหน่ง และสมรรถนะบุคลากร

ชื่อ - นามสกุล

ตำแหน่งงาน ระดับ

เลขที่ตำแหน่ง ส่วน/ฝ่าย/กลุ่มงาน

สำนัก / ศูนย์ / กลุ่ม

สมรรถนะหลัก	ระดับสมรรถนะ				
	1	2	3	4	5
1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์					
2. บริการที่ดี					
3. การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ					
4. การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม					
5. การทำงานเป็นทีม					

รายละเอียดความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา

- 1. ความรู้
  - 1.1..... โดยวิธี .....
  - 1.2..... โดยวิธี .....
- 2. ทักษะ
  - 2.1..... โดยวิธี .....
  - 2.2..... โดยวิธี .....
- 3. สมรรถนะ
  - 3.1..... โดยวิธี .....
  - 3.2..... โดยวิธี .....

ผู้ประเมิน (ในฐานะผู้บังคับบัญชาของตำแหน่ง) (ชื่อ - สกุล) .....

ตำแหน่ง .....

วันที่ประเมิน .....

ตัวอย่าง

● = สมรรถนะของตำแหน่ง
▲ = สมรรถนะบุคลากรผู้ดำรงตำแหน่ง

แบบประเมินสมรรถนะตำแหน่ง และสมรรถนะบุคลากร

ชื่อ - นามสกุล	นายสมเกียรติ น้ำใส			
ตำแหน่งงาน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	ระดับ	ชำนาญการ	
เลขที่ตำแหน่ง	999	ส่วน/ฝ่าย/กลุ่มงาน	ส่วนวิชาการ	
สำนัก / ศูนย์ / กลุ่ม	สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 2			

สมรรถนะหลัก	ระดับสมรรถนะ				
	1	2	3	4	5
1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์		● ▲			
2. บริการที่ดี		● ... ▲			
3. การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ		● ▲	ส่งเสริม สนับสนุน กำหนดเส้นทางอาชีพ		
4. การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจรรยาบรรณ		● ▲			
5. การทำงานเป็นทีม		▲ ... ●			
	พัฒนา / ให้คำปรึกษา / แนะนำ เป็นพี่เลี้ยง				

รายละเอียดความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา

1. ความรู้	1.1.....	โดยวิธี .....
	1.2	โดยวิธี .....
2. ทักษะ	2.1	โดยวิธี .....
	2.2	โดยวิธี .....
3. สมรรถนะ	3.1	โดยวิธี .....
	3.2	โดยวิธี .....

ผู้ประเมิน (ในฐานะผู้บังคับบัญชาของตำแหน่ง) (ชื่อ - สกุล) .....นายสมชาย ใสสะอาด.....
 ตำแหน่ง ..นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ...
 วันที่ประเมิน .....10 พฤศจิกายน 2552.....

6. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและแหล่งสืบค้น

ในการดำเนินการประเมินกรอบสมรรถนะของตำแหน่ง และการประเมินสมรรถนะของบุคลากร มีข้อมูลที่ต้องใช้ประกอบการพิจารณา / วิเคราะห์ ดังนั้น เพื่อความสะดวกของหน่วยงาน สำนักบริหารกลาง (กลุ่มงานบุคคล) ได้รวบรวมข้อมูล ตลอดจนแหล่งสืบค้น ดังนี้

ประเภทข้อมูล	แหล่งสืบค้น
1. พจนานุกรมสมรรถนะ กรมทรัพยากรน้ำ	- คู่มือสมรรถนะ กรมทรัพยากรน้ำ - www.dwr.go.th หัวข้อ ระบบงานบุคคล / คู่มือสมรรถนะ กรมทรัพยากรน้ำ
2. มาตรฐานขั้นต่ำ ของสมรรถนะแต่ละตำแหน่ง	- คู่มือสมรรถนะ กรมทรัพยากรน้ำ - www.dwr.go.th หัวข้อ ระบบงานบุคคล / คู่มือสมรรถนะ กรมทรัพยากรน้ำ - www.ocsc.go.th หัวข้อ หนังสือเวียน ก.พ. (ว27/2552)
3. ขอบเขต ภารกิจของหน่วยงาน	- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2545 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 - www.dwr.go.th หัวข้อ ระบบงานบุคคล / กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการฯ
4. มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง	- www.dwr.go.th หัวข้อ ระบบงานบุคคล / มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง - www.ocsc.go.th หัวข้อ หนังสือเวียน ก.พ. (ว10/2551)

ประเภทข้อมูล	แหล่งสืบค้น
5. Job Description	<ul style="list-style-type: none"> - จากหน่วยงาน (ผู้จัดทำ) - www.dwr.go.th <p>หัวข้อ ระบบงานบุคคล / Job Description</p> <p><u>หมายเหตุ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ขอให้หน่วยงานทบทวน Job Description ให้สอดคล้องกับบทบาท ขอบเขตอำนาจหน้าที่ มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ตลอดจนให้คำนึงถึงการประเมินคุณภาพของงานด้วย) 2) หากมีการปรับปรุง Job Description ขอให้แจ้งกลุ่มงานบุคคล สำนักบริหารกลาง ทราบด้วย

ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมสามารถสอบถามได้ที่

- กลุ่มงานบุคคล สำนักบริหารกลาง กรมทรัพยากรน้ำ

โทร. 0 2271 6000 ต่อ 6717, 6805

- สำนักพัฒนาระบบจําแนกตำแหน่งและค่าตอบแทน สำนักงาน ก.พ.

โทร. 0 2547 1963, 0 2547 1967, 0 2547 1981, 0 2547 1979